

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Наталі Щербаті

foi+request-108419-

@vda.com.ua

Щодо розгляду запиту

Міністерство юстиції України розглянуло Ваш запит на отримання публічної інформації від 08.02.2023¹ (вх. № ПІ-Щ-429 від 08.02.2023) щодо надання роз'яснення стосовно нормативно-правових актів, якими регулювалася підприємницька діяльність фізичної особи – підприємцем, та в межах компетенції повідомляє.

Так, порядок державної реєстрації підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця регулювався тими нормативно-правовими актами, які були чинними на час такої реєстрації.

07.02.1991 був прийнятий Закон УРСР від 07.02.1991 № 698-ХІІ «Про підприємництво» (далі – Закон про підприємництво), яким визначалися правові, економічні та соціальні засади здійснення підприємницької діяльності (підприємництва) громадянами та юридичними особами на території України, зокрема статтями 8 та 11 цього Закону.

Відповідно до статті 11 Закону про підприємництво діяльність підприємця припинялася: з власної ініціативи підприємця; на підставі рішення суду або арбітражу; у разі закінчення строку дії ліцензії; при банкрутстві; на інших підставах, передбачених законодавчими актами Української РСР.

29.04.1994 було прийнято Положення про державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.1994 № 276 (далі – Положення).

25.05.1998 було прийнято Положення про державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 25.05.1998 № 740 (далі – Положення¹).

Відповідно до пункту 25 Положення (в редакції станом на 27.08.1996) скасування державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності – фізичної особи здійснювалось органом державної реєстрації за особистою заявою підприємця – громадянина, а також на підставі рішення суду у разі провадження діяльності, що суперечить законодавству; несвоєчасного повідомлення підприємцем – громадянином про зміну свого постійного або тимчасового місця проживання.

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 16796/ПІ-Щ-429/19.1.4 від 13.02.2023

Підписувач Горовець Євгеній Миколайович

Сертифікат 3ED5083160DBC59B0400000005E0500F7C3A000

Дійсний з 25.09.2022 20:36:10 по 25.09.2023 20:36:10

Орган державної реєстрації, який прийняв рішення про скасування державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності, виключав його із журналу обліку реєстрації, заповнював в 10-денний термін та подавав до відповідної державної податкової інспекції повідомлення за формою згідно з додатком № 8 (якщо суб'єкт підприємницької діяльності був фізичною особою) (пункт 27 Положення (в редакції станом на 27.08.1996)).

Відповідно до пункту 37 Положення¹ (в редакції станом до 04.06.2003) скасування державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності – фізичної особи здійснювалось шляхом виключення його з Реєстру суб'єктів підприємницької діяльності на підставі таких документів: особистої заяви підприємця – громадянина або рішення суду (господарського суду) у випадках, передбачених законодавством; довідки органу державної податкової служби про зняття з обліку; довідки установ банків про закриття рахунків; довідки органу внутрішніх справ про здачу печаток і штампів; оригіналу свідоцтва про державну реєстрацію.

Орган державної реєстрації у 10-денний термін повідомляв відповідні органи державної податкової служби та державної статистики про скасування державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності (пункт 38 Положення¹ (в редакції станом до 04.06.2003)).

Також зазначаємо, що Положеннями було визначено, що державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності проводилася у виконавчому комітеті міської, районної в місті Ради або в районній, районній міст Києва і Севастополя державній адміністрації за їх місцезнаходженням (місцем проживання). Місцем проживання підприємця – громадянина було зареєстроване в установленому порядку постійне або тимчасове місце його проживання.

Орган державної реєстрації фіксував дату надходження документів у журналі обліку реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.

За наявності всіх необхідних документів, орган державної реєстрації протягом п'яти робочих днів з дати надходження таких документів зобов'язаний був провести державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності та видати свідоцтво за зразком додатку № 4 (для фізичної особи).

Свідоцтво про державну реєстрацію було підставою для відкриття розрахункового, валютного та інших рахунків в установах банків, виготовлення печаток і штампів (пункти 9, 10 Положення (в редакції станом на 27.08.1996)).

Фізичні особи як суб'єкти підприємницької діяльності підлягали внесенню до Державного реєстру фізичних осіб – платників податків та інших обов'язкових платежів, що велися податковими інспекціями (пункт 14 Положення (в редакції станом на 27.08.1996)).

01.07.2004 набрав чинності Закон України від 15.05.2003 № 755 «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» (далі – Закон), яким регулювалися відносини у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців.

Частиною першою статті 4 Закону було визначено, що державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців – це засвідчення факту, зокрема, набуття або позбавлення статусу підприємця фізичною особою, а також вчинення інших реєстраційних дій, які передбачені цим Законом, шляхом внесення

відповідних записів до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців (далі – Єдиний державний реєстр).

Єдиний державний реєстр – автоматизована система збирання, накопичення, захисту, обліку та надання інформації, зокрема, про фізичних осіб – підприємців, яка *функціонує та формується з дня набрання чинності Законом* (частина перша статті 1 Закону (в редакції станом на 2004 рік)).

Відомості про фізичних осіб – підприємців, державна реєстрація яких проведена до набрання чинності Законом, підлягали включенню до Єдиного державного реєстру в порядку, встановленому пунктом 2 розділу VIII «Прикінцеві положення» Закону, на підставі поданої заявником реєстраційної картки, в результаті чого державний реєстратор зобов'язаний був провести заміну раніше виданих їм свідоцтв про державну реєстрацію на свідоцтва про державну реєстрацію єдиного зразка.

Порядок державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця регулювався статтями 46-51 Закону (в редакції станом на 2004 рік).

Статтею 46 Закону (в редакції станом на 2004 рік) було передбачено, зокрема, що державна реєстрація припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця проводилася у разі прийняття фізичною особою – підприємцем рішення про припинення підприємницької діяльності, смерті фізичної особи – підприємця, постановлення судового рішення про оголошення фізичної особи померлою або визнання безвісно відсутньою; постановлення судового рішення про визнання фізичної особи, яка є підприємцем, недієздатною або про обмеження її цивільної дієздатності; постановлення судового рішення про припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця.

Відповідно до статті 51 Закону (в редакції станом на 2004 рік) державний реєстратор не пізніше наступного робочого дня від дати державної реєстрації припинення фізичної особи – підприємця у порядку, визначеному статтями 47-50 Закону (в редакції станом на 2004 рік), зобов'язаний був надіслати відповідним органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду, фондів соціального страхування повідомлення про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичною особою – підприємцем та відомості з реєстраційної картки про проведення державної реєстрації припинення фізичної особи – підприємця.

Фізична особа – підприємець позбавлялася статусу підприємця з дати внесення до Єдиного державного реєстру запису про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця (частина третя статті 46 Закону (в редакції станом на 2004 рік)).

Звертаємо увагу, що в Єдиному державному реєстрі містяться відомості щодо тих фізичних осіб – підприємців, відомості про яких включені до Єдиного державного реєстру в установленому вище порядку, або проведена державна реєстрація фізичної особи – підприємця відповідно до Закону.

Якщо фізична особа не була зареєстрована як фізична особа – підприємець, відомості про неї в Єдиному державному реєстрі будуть відсутні.

Якщо фізична особа – підприємець була зареєстрована та її діяльність припинена в установленому законодавством порядку до 01.07.2004, відомості про неї в Єдиному державному реєстрі будуть відсутні.

Фізична особа позбавляється статусу підприємця з дати держаної реєстрації припинення підприємницької діяльності та внесення запису до Єдиного державного реєстру або в порядку, що визначався нормативно-правовими актами на дату державної реєстрації припинення підприємницької діяльності такої фізичної особи.

Також зазначаємо, що з 01.01.2016 набрав чинності Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань».

Одним з принципів державної реєстрації цього Закону є заявницький принцип.

Водночас повідомляємо, що листи Мін'юсту не встановлюють норм права, а мають інформаційний характер.

Перший заступник Міністра

Євгеній ГОРОВЕЦЬ

Марія Суворова 233 6539

¹Відповідно до статті 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим законом. Питання, порушені у Вашому запиті, за своїм змістом не є публічною інформацією в розумінні статті 1 зазначеного Закону. Тому Ваш запит розглядається у строк, установлений Законом України «Про звернення громадян».

Персональні дані, вказані Вами у запиті, захищаються та обробляються Міністерством юстиції України відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» з метою розгляду Вашого запиту згідно з законодавством.